

Sotilasinvalidin puheenvuoro Asevelvollisena vammautuneiden tuki ry: 10-vuotisjuhlassa
Ostrobotniassa 9.2.2017

Hyvä juhlaväki

Olen kahdeksankymppinen vanhuuseläkkeellä oleva Yleisradion toimittaja, joka lapsuudesta saakka haaveili tulla lentäjäksi. mutta lähes 60 vuotta sitten joutui varusmiehenä Ilmavoimien lentoupseerikurssilla potkuriturman uhriksi. Niinpä haave lentäjäupseerin urasta hautautui Kauhavan lumille.

Itse tapahtumasta on ainut muistikuva, että seisoin oman koneeni vieressä, puin laskuvarjoa päälleni ja tarkoitus oli lähteä opettajan kanssa koululennolle. Silloin yhtäkkiä joku iski selkääni, meni taju, joka palautui, kun makasin Ilmasotakoulun sairaalassa.

Jälkeenpäin sain tietää, että toinen kone törmäsi koneeseeni ja törmänneen koneen potkuri iski minua ja jos en olisi juuri ennen iskuhetkeä kumartunut ottamaan laskuvarjon valjaiden kiinnityshihnoja jalkojeni välistä, törmänneen koneen potkuri olisi iskenyt päähäni eikä olisi jäänyt mitään jossiteltavaa.

Kiitos, että suojelusenkelini oli tapahtumahetkellä paikalla.

Jos Puolustusvoimat olisi suostunut maksamaan Rajavartiolaitokselle lentokuljetuksen kustannukset Helsinkiin, olisi päässyt heti hoitoon. Vaasassa oli nimittäin sairaankuljetukseen soveltuva kone käytettävissä, mutta ei otettu, koska raha olisi mennyt sisäasiainministeriölle.

Näin ei siis tapahtunut, vaan säästösyistä minua makuutettiin viikko Ilmasotakoulun sairaalassa ja vasta sitten lähetettiin junalla Helsinkiin. Ilmasotakoulun sairaalasta olisi lähtenyt sairaanhoitaja mukaan, mutta tilalle lähtikin vääpeli, koska sairaanhoitaja oli nainen ja siihen aikaan ei makuuvaunussa samassa osastossa saanut matkustaa eri sukupuolta olevat henkilöt. Asia olisi voitu hoitaa toisin, jos makuuvaunuosaston kolme paikkaa olisi maksettu, jolloin osasto olisi muuttunut sairaankuljetusosastoksi. Ei onnistunut säästösyistä.

Junakuljetuksen aikana käteni olkapäästä alkaen halvaantui. Aamulla kuljetettiin Helsingin rautatieasemalta Tilkkaan, jossa todettiin päävaltimon menneen poikki. Voimakas sisäinen verenvuoto halvaannutti vasemman yläraajan hermot. Siitä lähtien olen ollut sotilasinvalidi, jolle on määritelty 60 prosentin haitta-aste.

Ehkä kaikkein vaikeinta kaksikymppisenä oli unelmien särkyminen. Putosi ikään kuin tyhjän päälle. Sairaalan jälkeen alkoi yksinäinen arki. Alkoholi tuli tilalle ystävänä, kun en enää kuulunut toisten vertaisten joukkoon. Elämäntarkoitus hävisi. Alkoholisoiduin ja elin päivä kerrallaan kohti lopullista tuhoa.

Onneksi kuitenkin puolentoista vuoden kuluttua tapaturmastani - kesällä 1959 – kohtasin tulevan vaimoni ja lastemme äidin. Hän otti riskin, uskoi ja korjasi minut sananmukaisesti talteen.

Tässä uskossa hän on kulkenut kanssani kohta 60 vuotta. Hän on täällä. Kiitos hänelle.

Ilmavoimissa opin oikaisemaan lentokoneen syöksykierteestä, mutta ilman vaimoani en olisi onnistunut oikaisemaan elämäni syöksykierrettä, joka oli vinhaa vauhtia muuttumassa oikaisemattomaksi lattakierteeksi. Vaimoni on elämäni paras sattumus.

Kannattiko pelastaa? Tämä jää arvioitavaksi ja samoin Sotainvalidien Veljesliiton hallituksen kokouksessa syksyllä 2006 tehty päätös. Veljesliiton nykyinen puheenjohtaja Juhani Saari, joka tuolloin oli vielä liiton pääsihteeri, toi kokoukseen ehdotuksen, jossa toivottiin, että asevelvollisena pysyvästi vammautuneet henkilöt otettaisiin Sotainvalidien Veljesliiton jäseniksi. Juhani Saari varmasti muistaa, että vastustin ja perustelin, että mielestäni Veljesliitto oli pidettävä puhtaasti vain viime sodissamme vammautuneiden edunvalvonta- ja huoltojärjestönä.

Asiasta sovittiin, että Veljesliiton hallitus suosittelee uuden järjestön perustamista, lupaa antaa kaiken mahdollisen tieto- ja taitotuen sekä ehdotti, että lähtisin siihen mukaan. Suostuin. Nyt yhdistys on nyt kymmenvuotias. Onko jossittelun paikka? Tuskinpa. Sen sijaan on syytä juhlia.

VTM Matti Hara